

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Farvergade 27 D, 1.

1463 København K

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

Meddelelser nr. 2

19. februar 2018

Henvendelse fra Kristian Mølgaard til Kriminalforsorgens direktør vedr. sagsakter

Seneste nyt fra Højesteret

Høringssvar:

Øget beskyttelse af vidner

Skærpede regler om udvisning af kriminelle udlændinge

Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager

Ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheds behandling af personoplysninger

Meddelelse 5:

Begrænset rejseforbehold

Henvendelse fra Kristian Mølgaard til Kriminalforsorgens direktør vedr. sagsakter

"Kriminalforsorgen

kls@kriminalforsorgen.dk

14. februar 2018

Kære Thorkild Fogde,

Som formand for Landsforeningen af Forsvarsadvokater modtager jeg i øjeblikket en betydelig mængde henvendelser fra frustrerede kolleger, der oplever forskelligheder i håndteringen af deres adgang til at medbringe sagsakter ved arresthusbesøg.

Som forsvarer oplever vi i øjeblikket at modtage sagsakter i flere forskellige former.

Vi modtager således sagsakterne i følgende former:

- I udskrevet papirformat
- Sikker mail
- CD-rom
- USB-stiks
- Ekstern harddisk

I arresthuse må vi (mig bekendt) aktuelt medbringe

- PC uden SIM-kort
- PC med SIM-kort sat i flytilstand
- iPad/tablets med skærmstørrelse over 10" uden Sim-kort

I henhold til datalovgivningen er der – og bliver der i yderligere grad fra april – begrænsninger i, hvad vi må opbevare af personfølsomme oplysninger på pc – og herunder på egen harddisk.

I en tid hvor hele udviklingen er gået i retning af og i stadigt stigende omfang går på en yderligere øget anvendelse af elektroniske sagsakter, er det derfor helt uacceptabelt, og i strid med klienternes krav på med deres forsvarer at kunne gennemgå det i deres sag fremkomne sagsmateriale med henblik på at forsvare sig herimod, at vi kan opleve at blive nægtet at medbringe USB-nøgler, ekstern harddisk og sågar tablets hhv. computere med isat SIM-kort.

Det er helt nødvendigt for at varetage det arbejde, som man skal som forsvarer, at man i UBEGRÆNSET form har adgang til at medbringe det sagsmateriale, der er tilvejebragt i sagerne. Jeg kunne derfor meget ønske, at der fra Direktoratet for Kriminalforsorgen udsendes en instruks til landets arresthuse herom. Desværre får jeg imidlertid fra de henvendelser, som jeg modtager om problemer samt de redegørelser for diskussioner, som kollegerne har refereret, indtryk af, at der i Kriminalforsorgsregi arbejdes på en instruks, der ikke tilgodeser disse behov.

Hvis dette er tilfældet, kan jeg ikke forstå, at vi som organisation ikke bliver inddraget i udarbejdelsen heraf. Det er immervæk os, der som forsvarere er bekendt med, hvad det er for materiale, som vi skal være

helt sikre på at kunne få med ind til gennemgang med vores klienter, samt hvilke problemer vi oplever i denne forbindelse.

Jeg skal derfor kraftigt tilskynde til, at en sådan dialog straks indledes, og at også andre relevante interessenter inddrages heri.

Jeg hører således meget gerne straks om, hvilke interne instrukser der foreligger imellem Direktoratet og arresthusene, samt om der er en yderligere instruks under udarbejdelse, samt, hvem der i givet fald udarbejder denne og et oplæg til, hvordan vi og andre relevante bliver inddraget i denne proces.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard"

Seneste nyt fra Højesteret

Siden seneste nummer af Meddelelser er der afsagt følgende afgørelser af Højesteret (www.hoejesteret.dk) af interesse for forsvarsadvokater:

Navneforbud vedrørende tiltalte, indtil der er afsagt endelig dom i sagen i Højesteret

Kendelse afsagt den 25. januar 2018, sag 225/2017

T er tiltalt for overtrædelse af § 75 i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. Under sagens behandling ved byretten blev der afsagt kendelse om navneforbud vedrørende T. T blev frifundet i byretten, og anklagemyndigheden ankede sagen til landsretten. Her blev T fundet skyldig og idømt en bøde på 5.000 kr. Navneforbuddet var også gældende under landsrettens behandling af sagen.

Efter sagens karakter og under hensyn til, at der havde været nedlagt navneforbud under behandlingen af sagen for byretten og under ankesagens behandling i landsretten, vurderede Højesteret, at der fortsat var grund til at antage, at en offentlig gengivelse af T's navn, stilling eller bopæl under ankesagens behandling i Højesteret vil kunne indebære en unødvendig krænkelse af T. Herefter, og da der under sagen er nedlagt påstand om frifindelse og hjemvisning, fastslog Højesteret, at betingelserne for navneforbud vedrørende T, indtil der er afsagt dom i Højesteret, er opfyldt.

Højesteret nedlagde herefter navneforbud vedrørende T.

Der var ikke grundlag for at gøre straffen for grov vold betinget med vilkår om samfundstjeneste

Dom afsagt den 26. januar 2018, sag 239/2017

T blev i landsretten dømt for grov vold ved med begge hænder at have taget halsgreb på sin tidligere kæreste, mens hun lå i sengen, og for ved trussel om yderligere vold at have tvunget forurettede til at skrive til en mand, som hun havde skrevet med via Facebook, at manden skulle lade hende være.

Højesteret udmålte straffen til fængsel i 4 måneder. Efter en samlet vurdering af voldens karakter og omstændighederne, hvorunder den var udøvet, vurderede Højesteret, at der ikke var grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste. Højesteret fastslog herunder, at det ved vurderingen af, om der er grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste, ikke kan tillægges vægt, om T og forurettede havde kunnet samarbejde om hans samvær med deres fælles barn.

Landsretten var nået til et andet resultat.

T idømt en ubetinget fængselsstraf for at have truet en politimand

Dom afsagt den 7. februar 2018, sag 203/2017

T var fundet skyldig i at have truet en tjenestegørende politimand under en telefonsamtale ved at have sagt: "Hvis det var lovligt at skyde folk F, så var du blevet skudt".

Højesteret udmålte straffen til fængsel i 20 dage. Højesteret bemærkede, at vold eller trussel om vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv fortsat som udgangspunktet skal straffes med ubetinget fængsel, jf. også justitsministerens besvarelse af et spørgsmål fra Retsudvalget i forbindelse med Folketingets behandling af et lovforslag, der havde til formål at øge anvendelsen af samfundstjeneste. Højesteret fandt, at der ikke var grundlag for at fravige udgangspunktet om ubetinget fængsel i den foreliggende sag.

Landsretten var med hensyn til straffens længde nået til et andet resultat.

En gadefest udviklede sig til et opløb, da der blev kastet flasker og fyrværkeri mod politiet. Politiets indgreb overfor deltagerne var en lovlig frihedsberøvelse.

Dom afsagt den 7. februar 2018, sag 116/2017

Sagens hovedspørgsmål var, om politiets indgreb mod uroligheder i forbindelse med en gadefest ("Reclaim the Streets") på Amagertorv var en frihedsberøvelse, og i givet fald om den var lovlig.

Højesteret fastslog, at politiets indgreb ikke havde karakter af frihedsberøvelse efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og bemærkede, at det imidlertid ikke var afgørende for, om der forelå frihedsberøvelse efter politilovens regler. Herefter fastslog Højesteret, at indgrebet havde karakter af frihedsberøvelse i politilovens forstand. Der var ikke grundlag for at tilsidesætte politiets vurdering af, at festen havde udviklet sig til opløb, og at det var nødvendigt at gribe ind overfor gruppen af festdeltagere for at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden og fare for enkeltpersoners sikkerhed. Politiet havde foretaget en vis grovsortering af de tilbageholdte, og frihedsberøvelsen havde ikke varet længere end nødvendigt. Under disse omstændigheder var frihedsberøvelsen lovlig efter politiloven.

Landsretten var nået til et andet resultat.

Ophævelse af kendelse om afvisning af udmålingsanke og hjemvisning til landsretten til behandling heraf

Kendelse afsagt den 13. februar 2018, Sag 205/2017

T havde anket en byretsdom til frifindelse, subsidiært formildelse. T udeblev fra hovedforhandlingen i landsretten, og kæremålet angik, om landsretten med rette havde afvist T's anke.

Højesteret fastslog, at T var bekendt med tidspunktet for hovedforhandlingen i landsretten, og at der var sket forkyndelse. Højesteret fastslog endvidere, at T på trods af forkyndelsen var udeblevet uden at have fremsendt dokumentation for lovligt forfald. Højesteret vurderede, at den del af T's anke, der angik bevisbedømmelsen, ikke med nytte kunne behandles uden hans tilstedeværelse, hvorfor T's bevisanke var afvist med rette. Der var derimod ikke hjemmel til at afvise T's subsidiære anke til formildelse, og Højesteret ophævede derfor landsrettens kendelse for så vidt angik afvisning af udmålingsanken og hjemviste sagen til landsretten til behandling heraf.

Landsretten var nået til et andet resultat.

Hørings svar

Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

17. januar 2018

2017-730-0101, Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Ved e-mail af 21. december 2017 har Justitsministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om bemærkninger til ovennævnte.

Høringen har været drøftet i Landsforeningen af Forsvarsadvokaters bestyrelse.

Udelukkelse af bestemte personer og grupper af personer fra retsmøder

Lovforslaget indeholder et forslag om, at retterne fremover skal nægte bestemte personer og grupper fra et retsmøde, hvis det skønnes nødvendigt for at opnå en sandfærdig forklaring af et vidne. Det foreslås også, at retten på forhånd skal kunne træffe afgørelse herom.

Efter landsforeningens opfattelse er forslaget i lyset af den grundlovssikrede ret om offentlighed i retsplejen betænkeligt. En afgørelse om at udelukke bestemte personer og grupper fra et retsmøde bør kun ske, hvis det efter en helt konkret og individuel vurdering er strengt påkrævet. Der er med forslaget en betydelig risiko for, at det rammer for bredt, så fx pårørende forhindres i at overvære et retsmøde. Ved at retten på forhånd skal træffe afgørelsen, afskæres de pågældende mulighed for at blive hørt, hvilket i sig selv er betænkeligt.

Hemmeligholdelse af et vidnes identitet under efterforskningen

Med henblik på at sikre en tidligere indsats i forhold til muligheden for, at et vidne kan afgive forklaring anonymt, foreslås det, at det tydeligt kommer til at fremgå, at forsvareren kan pålægges ikke at videregive oplysninger om et vidnes navn eller adresse til den sigtede.

Landforeningen skal opfordre til, at politiet – som en helt praktisk foranstaltning - drager omsorg for, at det er helt tydeligt i sagsmaterialet, hvor der er identitetsoplysninger på hemmeligholdte vidner. Identitetsoplysninger kan fx anføres i et særskilt ark. Herved undgås det, at forsvareren uforvarent i forbindelse med sagsgennemgang med klienten kommer til at vise klienten identitetsoplysninger på det hemmeligholdte vidne.

Afhøring via telekommunikation med billede

Lovforslaget præciserer, at afhøring ved anvendelse af telekommunikation med billede også kan anvendes, hvis særlige hensyn til vidnet taler for det.

Det er landsforeningens opfattelse, at vidner – medmindre det er helt ubetænkeligt i forhold til tiltaltes forsvar – altid skal møde frem til selve hovedforhandlingen i retten. Retten har helt oplagt et bedre grundlag for at bedømme sandfærdigheden af et vidnes forklaring, når vidnet fysisk er til stede i retten. Anvendelse af telekommunikation bør derfor ikke tillades med udgangspunkt i vidnets forhold.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

(Lovforslaget kan ses her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/61417>)

Udlændinge- og Integrationsministeriet

E-mail: uim@uim.dk og njo@uim.dk

9. februar 2018

Høring over udkast til forslag om lov om ændring af udlændingeloven (skærpede regler om udvisning af kriminelle udlændinge), Udlændinge- og Integrationsministeriets sagsnummer 2017-15277

Ved mail af 12. januar 2018 har ministeriet anmodet om evt. bemærkninger til ovenstående.

Udkastet vedrører tre påtænkte ændringer i udlændingeloven: der skal etableres retningslinjer for fortolkning af EMRK artikel 8, reglerne om betinget udvisning afløses af en advarsel og ændring af reglerne om indrejseforbud.

Udkastet tilsigter at skabe retningslinjer på lovforslagsniveau for udvisning afvejet overfor hensynene i EMRK artikel 8.

Retningslinjerne er tilsyneladende baseret på en gennemgang af praksis fra Menneskerettighedsdomstolen og Højesteret vedrørende artikel 8. Imidlertid er formålet udtrykkeligt, at fortolke og opstille praksis igennem typicitet, så praksis efter artikel 8 i mindre grad end hidtil kommer til at tale imod en udvisning.

Det er landsforeningens opfattelse, at fremgangsmåden er i strid med princippet i Grundlovens § 3.

Vurderingen af, om artikel 8 taler imod en udvisning, henhører under domstolene. Til denne vurdering hører naturligt en fortolkning af praksis fra de øverste domstole på området.

Det påtænkte lovforslag tilsigter en bestemt fortolkning af domstolspraksis, som herefter udtrykkeligt skal indføres som bemærkninger til et lovforslag.

Derved vil Udlændinge- og Integrationsministeriets fortolkning – rigtig eller forkert – blive løftet til lovniveau, og dermed være bindende for en dansk domstol. Som anført er det domstolens egen kompetence at fortolke praksis, og denne fortolkning med det iboende skøn fratages dermed domstolen.

Lovgivers kompetence er at ændre lovgivningen. Den påtænkte skærpelse kan formentlig ikke gennemføres ved lov, og så må det være oplagt, at den valgte fremgangsmåde heller ikke er mulig for lovgiver.

Landsforeningen har ikke forholdt sig til ministeriets fortolkning af praksis.

De nuværende regler om betinget udvisning foreslås afløst af en advarselsordning.

Ordnningen medfører en markant skærpelse af de nuværende regler, da en advarsel ikke er tidsmæssigt begrænset som en betinget udvisning.

Landsforeningen har ikke særskilte bemærkninger til, at en advarsel skal have længere udstrækning end en betinget udvisning, men er betænkelig ved en tidsbegrænset ordning.

Det må betegnes som et fundamentalt retssikkerhedsprincip, at den domfældte forstår og kan overskue konsekvenserne af sin dom. Dansk ret er da også helt overvejende præget af tidsbegrænsning vedrørende sanktioners gentagelsesvirkning.

Udkastet indeholder bestemmelse om, at dommeren skal orientere domfældte om konsekvenserne af en advarsel.

Det vil dog for både dommer og forsvarer være en udfordring umiddelbart at give meningsfuld vejledning om advarslens konsekvenser og reelle tidsmæssige udstrækning, da dette vil være helt uafklaret i praksis. Problemet vil aftage, som der etableres praksis på området.

Det henstilles, at der indsættes en tidsmæssig begrænsning af en advarsel.

Udkastet foreslår en ændring af reglerne om indrejseforbud således, at et kortere indrejseforbud end hidtil kan fastsættes, hvorved en dom til udvisning med tilknyttet indrejseforbud (på grund af det nu kortere indrejseforbud) ikke vil være i strid med artikel 8.

En dom til udvisning skal således kunne tilknyttes et konkret vurderet indrejseforbud, hvis den nuværende skematiske udmåling af indrejseforbuddet vil medføre, at udvisning må undlades.

Landsforeningen har ingen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

(Lovforslaget kan ses her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/61449>)

Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

12. februar 2018

2017-731-0018 - Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager)

Ved e-mail af 15. januar 2018 har Justitsministeriet sendt ovennævnte lovforslag i høring.

Høringen har været drøftet i Landsforeningens bestyrelse.

Landsforeningen skal indledningsvist bemærke, at dele af lovforslaget må anses for at være i direkte strid med den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK) om retten til frit forsvarervalg jf. EMRK art. 6, stk. 3, litra c. Landsforeningen må derfor advare imod, at lovforslaget vedtages.

Landsforeningen kan tilslutte sig det angivne formål med lovforslaget, nemlig at sagsbehandlingstiden i straffesager nedbringes. Dette vil være til gavn for samtlige involverede i straffesager. Nedbringelse af sagsbehandlingstiden må imidlertid aldrig ske på bekostning af en væsentlig svækkelse af den tiltaltes retssikkerhed. Det gælder navnlig i en situation, hvor beslutningsgrundlaget synes meget spinkelt og hvor det forventelige udbytte af lovændringen er endog meget begrænset.

Om lovforslagets tilblivelse kan Landsforeningen henholde sig til det afgivne høringssvar fra Advokatsamfundet. Landsforeningen kan ligeledes tilslutte sig opfordringen til, at der iværksættes et egentligt udvalgsarbejde med henblik på en analyse af, hvor der mest effektivt kan opnås en reduktion af sagsbehandlingstiden. En sådan analyse skal ske med bidrag fra alle relevante interessenter, herunder forsvarergruppen. Landsforeningen finder det særdeles uheldigt, at analysen af hele straffesagskæden overhovedet ikke ses at afspejle sig i lovforslaget, herunder ved, at forslaget slet ikke ses at indeholde eller forholde sig til krav til fx politiets efterforskningstid (anmeldelse til overgivelse til anklager), anklagemyndighedens ekspeditionstid (modtagelse fra efterforsker til udfærdigelse og fremsendelse af anklageskrift og bevisfortegnelse), retternes ekspeditionstid (modtagelse af anklageskrift til berømmelse og udfærdigelse af fuldbyrdelse), ankefrekvens eller til Kriminalforsorgens eksekveringstid og modtagelse af fuldbyrdelse til indkaldelse).

Landsforeningen kan konstatere, at der allerede i dag findes regler i retsplejeloven om straffesagens behørig fremme (retsplejelovens § 733 stk. 2 og § 736 stk. 2). Disse regler giver domstolene mulighed for at nægte beskikkelse/afbeskikke forsvarere, som ikke kan møde indenfor en rimelig tid. Såfremt anklagemyndigheden i dag finder, at forsvarerens kalender er til hinder for sagens fremme, har anklagemyndigheden mulighed for at indbringe spørgsmålet om beskikkelse for retten. Landsforeningen savner en analyse af i

hvilket omfang de eksisterende regler påberåbes og anvendes. (Herunder praksis fra den særlige klageret. Det bemærkes, at den særlige klagerets praksis i sager om nægtelse af ombesikkelse, vel netop afspejler opfattelsen af i hvilke tilfælde en nægtelse af ombesikkelse er i strid med en reel opretholdelse af et frit forsvarervalg/konventionsstridig.). Hvis det eksisterende regelsæt i dag ikke anvendes eller ikke anvendes i tilstrækkelig udstrækning må dette italesættes i stedet for, at man endnu engang ændrer reglerne.

I forhold til de konkrete forslag bemærkes, at den tiltalte ret til frit at vælge en forsvarer er en grundlæggende og konventionsbeskyttet rettighed (retsplejelovens § 730, stk. 1 og EMRK art. 6, stk. 3, litra c). Der fastlægges i bemærkningerne til lovforslaget meget snævre /meget absolutte rammer for i hvilke situationer, retten skal nægte beskikkelse/ afbeskikke. Landsforeningen skal i henseende hertil anføre, at en korrekt afvejning af et sådant spørgsmål nødvendigvis bør være væsentlig mere nuanceret end et så absolut regelsæt med faste antal uger, som forslaget indeholder, indebærer.

Udover at den tiltalte afskæres fra at vælge den ønskede forsvarer, gør den snævre regulering af domstolens muligheder for at skønne således, at der samtidig sker en svækkelse af prøvelsen i forhold til Danmarks overholdelse af internationale konventioner.

Baggrunden for ønske om valg af en bestemt forsvarer kan være mangfoldig, herunder forudgående kendskab, særlige faglige kompetencer indenfor f.eks. særlovgivningen, personlig kemi m.v.

Der er næppe nogen tvivl om, at den domfældte, som føler at være afskåret fra det optimale forsvar i en konkret situation, vil have en øget tilbøjelighed til at anke i forhold til den domfældte, som selv har valgt sin forsvarer og følt sig godt repræsenteret under sagen. Landsforeningen frygter derfor, at en yderligere stramning af reglerne på dette område samlet vil betyde en øget sagsbehandlingstid på grund af en øget tilbøjelighed til anke. Herudover må det antages, at en domfældt, der selv har valgt sin forsvarer, oftere vil acceptere en dom i byretten, hvis forsvareren anbefaler dette, sammenlignet med en domfældt, der ikke selv har valgt sin forsvarer.

Den foreslåede ændring af retsplejelovens § 741, stk. 2, vil i praksis være meget vanskelig at administrere og vil i praksis betyde, at en tiltalt vil kunne få det meget vanskeligt med at antage en forsvarer. Et forsvar vil aldrig kunne tilrettelægges ud fra, hvad den tidligere forsvarer har forberedt. Der kan være sager med flere hundrede eller tusinde sider dokumenter, tekniske erklæringer, revisionsrapporter m.v. Såfremt en tidligere selvvalgt forsvarer har gennemgået sådan materiale vil den nye forsvarer i princippet skulle møde, f.eks. i en større sag om økonomisk kriminalitet uden at kunne forberede sig på sagen. Det giver næsten sig selv, at det vil kunne påvirke den smidige gennemførelse af hovedforhandlingen, ligesom den samlede vurdering af, hvorvidt den tiltalte har fået en retfærdig rettergang vil påvirkes. Også her kan lovforslaget betyde en øget anketilbøjelighed.

Lovforslagets ordning med, at den nye forsvarer skal nægte at modtage beskikkelse, hvis den nye forsvarer ikke finder den forventede betaling acceptabel i forhold til det arbejde, der skal udføres, er hverken gennemtænkt eller rimelig. For at lave den vurdering, så er den nye forsvarer nødt til at have et overblik over både den tidligere forsvarers salær - som jo typisk ikke kendes på tidspunktet for beskikkelsen af den nye forsvarer - og et overblik over sagens materiale. Man må forstå bemærkningerne således, at den nye forsvarer har krav på at få disse oplysninger inden vedkommende afgør, om han vil lade sig beskikke. Det vil jo utvivlsomt forsinke beskikkelsesprocessen med det resultat, at sagen går i stå, indtil der er klarhed over, hvem der skal være forsvarer fremadrettet.

Der foreslås indsat et nyt stykke 2 til retsplejelovens § 852. Efter denne bestemmelse kan rettens formand give tilladelse til, at en beskikket forsvarer ikke er til stede under behandlingen af et forhold. Bestemmelsen er efter sit indhold alene indsat for at spare udgifter til forsvareren.

Lovforslaget indeholder ikke nogen angivelse af med hvilken tidsfrist, en sådan "fritagelse" skal meddeles. Et af de store problemer ved gennemførelse af straffesager er, at det kan være ganske vanskeligt at forudse, hvorledes bevisførelsen gennemføres. Det betyder også, at der ofte er et ønske om, at man med meget kort varsel skal kunne ændre på en i forvejen lagt tidsplan, ligesom der i mange sager afsættes for meget tid til den enkelte dags program eller indlægges et antal reservedage.

Forsvareren har alene en interesse i, at den afsatte tid udnyttes bedst muligt, nemlig at den enkelte retsdag udnyttes fuldt ud svarende til en fuld retsdag og at alle berammede dage udnyttes, således at en retsdag ikke aflyses med kort varsel. Forsvareren har imidlertid samtidig brug for at kunne planlægge sin tid, blandt andet for ikke at have en række retsdage stående i kalenderen uden at disse kommer i anvendelse, men som samtidig blokerer for andre retsdage.

En bestemmelse som den foreslåede § 852 er ikke et incitament til en mere effektiv udnyttelse af retsdagene, men gør det alene sværere for forsvareren at planlægge sin tid. Landsforeningen skal derfor opfordre til, at tilkendegivelse af anvendelsen af de enkelte dage tilkendes bindende i forbindelse med sagens berømmelse.

Endelig skal Landsforeningen udtale sin bekymring over den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 1007a, som findes retssikkerhedsmæssigt stærkt betænkelig.

Det er Landsforeningens opfattelse, at forslaget vil ramme en meget, meget snæver personkreds og derfor ikke vil have nogen reel samfundsøkonomisk betydning. Landsforeningen skal opfordre til, at det nærmere undersøges i hvor mange tilfælde i en 3-årig periode lovforslaget ville have nogen betydning.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

(Lovforslaget kan ses her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/61452>)

Justitsministeriet

databeskyttelse@jm.dk

16. februar 2018

2017-7910-0007, Høring over udkast til forslag til ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger

Ved e-mail af 19. januar 2018 har Justitsministeriet sendt ovennævnte lovforslag i høring.

Høringen har været drøftet i Landsforeningens bestyrelse.

Efter lovforslaget lægges der op til, at erhvervsdrivende – uden den registreredes samtykke – kan videregive billeder optaget i forbindelse med tv-overvågning til andre erhvervsdrivende i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Videregivelse kan – ifølge forslaget - ske af optagelser af personer, der "formodes" at have begået eller forsøgt at begå en eller flere berigelsesforbrydelser.

Videregivelse kan altså ske på et tidspunkt, hvor den pågældende person ikke er dømt for det pågældende forhold. Dette er i strid med det grundlæggende princip i dansk ret om, at enhver anses for uskyldig, indtil det modsatte er bevist.

Efter forslaget skal der være tale om en forbrydelse for et "ikke ubetydeligt beløb". Ifølge bemærkningerne er der her tale om værdier på ca. 1000 kr. og derover – altså forholdsvis beskedne beløb.

Formålet med bestemmelserne er at forebygge kriminalitet – det er dog svært at forestille sig, hvorledes dette formål kan opnås med disse regler uden, at man herved samtidig overtræder helt grundlæggende menneskerettigheder. Forestiller man sig, at de registrerede personer kan nægtes adgang til eksempelvis visse butikker, særligt skal overvåges/følges når de træder ind i disse butikker alene på baggrund af disse optagelser?

Det må henhøre under domstolene – og ikke en sammenslutning af erhvervsdrivende - at sanktionere den slags indgreb.

Den registreredes retssikkerhed søges sikret ved, at videregivelse kun kan ske i et "lukket system" godkendt af Datatilsynet.

Det "lukkede system" må nødvendigvis – hvis reglerne i øvrigt skal have et kriminalitetsforbyggende formål - være kendetegnet ved firmaer indenfor samme branche, geografiske område o.l.

Dette kan i sig selv ikke garantere den registreredes retssikkerhed.

Landsforeningen savner nærmere regler for, hvorledes disse optagelser konkret kan anvendes i det enkelte tilfælde.

Som det fremgår af ovenstående, er Landsforeningen således betænkelig ved lovforslaget.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

(Lovforslaget kan ses her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/61458>)

Meddelelse 5

Begrænset rejseforbehold

Retsplejelovens § 741, stk. 1, 2. pkt., jf. § 334, stk. 3

Advokat A med kontor i København blev beskikket som forsvarer for T ved en straffesag ved Retten i Hjørring. Beskikkelsen skete på betingelse af, at advokaten frafaldt krav mod statskassen om godtgørelse for rejseudgifter, dog således at der kunne ydes advokaten et passende salær og godtgørelse for rejseudgifter, som med føje var afholdt, men begrænset til, hvad advokaten kunne have oppebåret, hvis hun

havde haft kontor inden for retskredsens område. Det begrænsede rejseforbehold indebærer, at der ikke må være merudgifter ved beskikkelsen af advokat A frem for en lokal advokat, jf. Højesterets kendelser af 1. april 2016, gengivet i U 2016.2351 H og U 2016.2354 H. Af advokat A's tidsopgørelse fremgår, at hun har været på tre fængselsbesøg i Ringe Fængsel henholdsvis den 20. september, 2. oktober og 24. oktober 2017. Hun har i forbindelse hermed opgjort sine rejseudgifter til 3.116,67 kr. vedrørende rejsetid, 2.456,88 kr. vedrørende kørselsgodtgørelse og 912 kr. vedrørende brobizz (i alt 6.485,55 kr.). Hun har endvidere opgjort sine rejseudgifter i forbindelse med hovedforhandlingen til 7.366,67 kr. vedrørende rejsetid, 2.534,54 kr. vedrørende kørselsgodtgørelse og 456 kr. vedrørende brobizz (i alt 10.357,21 kr.). Advokat A har således opgjort sine samlede rejseudgifter til 16.842,75 kr. Landsretten lagde herefter til grund, at rejseudgifterne inkl. vederlag for rejsetid for en advokat med kontor i Hjørring i forbindelse med tre fængselsbesøg i Ringe ville have været større end 16.842,75 kr. Landsretten bemærkede, at byrettens afgørelse om salær og rejseudgifter må forstås således, at det er lagt til grund, at advokat A med føje har foretaget de tre fængselsbesøg, og hun er af byretten tilkendt vederlag for sine rejseudgifter i forbindelse hermed. Advokat A's rejseudgifter til hovedforhandlingen er afholdt med føje, og da hendes samlede rejseudgifter ikke overstiger de rejseudgifter, som en lokal advokat ville have haft i forbindelse med de tre fængselsbesøg, som byretten har vurderet er afholdt med føje, vil det samlet set ikke medføre merudgifter at tilkende hende vederlag for rejseudgifterne i forbindelse med hovedforhandlingen. Landsretten ændrede derfor byrettens afgørelse således, at advokat A tilkendes yderligere 7.366,67 kr. + moms i salær, yderligere 2.534,54 kr. + moms i kørselsgodtgørelse og yderligere 456 kr. i udlæg for brobizz.

Vestre Landsrets kendelse afsagt den 25. januar 2018, V.L. S-2604-17

"Advokat A

kærer afgørelse om salær i sagen

Anklagemyndigheden
mod
T

Fremlagte bilag:

- kæreskrift med bilag
- udskrift af retsbogen for Retten i Hjørring med bilag
- mail af 10. januar 2018 fra advokat A's kontor

Den 4. december 2017 har Retten i Hjørring tilkendt advokat A 14.900 kr. med tillæg af moms i salær, 2.456,88 kr. med tillæg af moms i kørselsgodtgørelse og 912 kr. til dækning af udgifter til brobizz. Det fremgår af afgørelsen, at byretten efter indholdet af beskikkelsen har fundet, at der ikke er grundlag for at tillægge salær for rejsetid eller godtgøre udlæg i forbindelse med hovedforhandlingen.

Kendelsen er kæret af advokat A med påstand om, at de tilkendte beløb forhøjes, således at hun også får sine rejseudgifter, herunder salær for rejsetid, i forbindelse med hovedforhandlingen dækket. Til støtte for påstanden har advokat A anført, at en lokal advokat fra Hjørring i denne sag ville have haft rejseudgifter på i alt 23.483,58 kr., hvorimod hendes samlede rejseudgifter – inklusive rejseudgifter i forbindelse med hovedforhandlingen – alene udgør 16.842,75 kr.

Landsretten afsagde

K e n d e l s e:

Efter retsplejelovens § 741, stk. 1, 1. pkt., tilkommer der en offentlig forsvarer vederlag af statskassen, herunder godtgørelse for rejseudgifter, som han eller hun med føje har haft i forbindelse med hvervet. Retten kan efter et skøn i hvert enkelt tilfælde stille som betingelse, at merudgifter som følge af, at en bestemt advokat ønskes beskikket, ikke skal betales af statskassen, jf. retsplejelovens § 741, stk. 1, 2. pkt., jf. § 334, stk. 3.

Det fremgår af sagen, at advokat A, der har kontor i København, den 6. september 2017 blev beskikket som forsvarer for T. Beskikkelsen skete på betingelse af, at advokaten frafaldt krav mod statskassen om godtgørelse for rejseudgifter, dog således at der kunne ydes advokaten et passende salær og godtgørelse for rejseudgifter, som med føje var afholdt, men begrænset til, hvad advokaten kunne have oppebåret, hvis hun havde haft kontor inden for retskredsens område.

Det begrænsede rejseforbehold indebærer, at der ikke må være merudgifter ved beskikkelsen af advokat A frem for en lokal advokat, jf. Højesterets kendelser af 1. april 2016, gengivet i U 2016.2351 H og U 2016.2354 H.

Af advokat A's tidsopgørelse fremgår, at hun har været på tre fængselsbesøg i Ringe Fængsel henholdsvis den 20. september, 2. oktober og 24. oktober 2017. Hun har i forbindelse hermed opgjort sine rejseudgifter til 3.116,67 kr. vedrørende rejsetid, 2.456,88 kr. vedrørende kørselsgodtgørelse og 912 kr. vedrørende brobizz (i alt 6.485,55 kr.). Hun har endvidere opgjort sine rejseudgifter i forbindelse med hovedforhandlingen til 7.366,67 kr. vedrørende rejsetid, 2.534,54 kr. vedrørende kørselsgodtgørelse og 456 kr. vedrørende brobizz (i alt 10.357,21 kr.). Advokat A har således opgjort sine samlede rejseudgifter til 16.842,75 kr.

Landsretten lægger til grund, at rejseudgifterne inkl. vederlag for rejsetid for en advokat med kontor i Hjørring i forbindelse med tre fængselsbesøg i Ringe ville have været større end 16.842,75 kr. Byrettens afgørelse om salær og rejseudgifter må forstås således, at det er lagt til grund, at advokat A med føje har foretaget de tre fængselsbesøg, og hun er af byretten tilkendt vederlag for sine rejseudgifter i forbindelse hermed.

Advokat A's rejseudgifter til hovedforhandlingen er afholdt med føje, og da hendes samlede rejseudgifter ikke overstiger de rejseudgifter, som en lokal advokat ville have haft i forbindelse med de tre fængselsbesøg, som byretten har vurderet er afholdt med føje, vil det samlet set ikke medføre merudgifter at tilkende hende vederlag for rejseudgifterne i forbindelse med hovedforhandlingen.

Landsretten ændrer derfor byrettens afgørelse således, at advokat A tilkendes yderligere 7.366,67 kr. + moms i salær, yderligere 2.534,54 kr. + moms i kørselsgodtgørelse og yderligere 456 kr. i udlæg for brobizz.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens afgørelse ændres således, at advokat A tilkendes yderligere 7.366,67 kr. + moms i salær, yderligere 2.534,54 kr. + moms i kørselsgodtgørelse og yderligere 456 kr. i udlæg for brobizz."